

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de dōne ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foieci, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretul prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 78.

ANULU XXII.

Sabiu in 3|15 Octombrie 1874.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. 60. Pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, și tieri străine pre anu 12 ½ fl. anu 6 fl. Inseratele se platește pentru întâi' ora cu 5 ½ cr. și pentru a treia' repetare cu 3 ½ cr. v. a.

Invitat de prenumeratiune

„Telegrafulu Romanu“

pre unu patrariu de anu (Octombrie-Decembrie) alu anului 1874. — Pretul abonamentului pre ¼ de anu e:

Pentru Sabiu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Monarchia austro-ungureșca 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a și strainatate, 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardi cu tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugāmu a se scrie curat, a se pune numai post'a ultima, dară nu cāte dōue poste ultime, și in locu de epistole de prenumeratiune recomandāmu on. publ. avisurile postali, (**Posta-Utalvány**. — **Post-Anweisung**) că impreună cu spese mai putine și că mai sigure pentru inaintarea banilor de prenumeratiune la

Editor'a „Telegrafului Romanu“ in Sabiu.

Alegeri la congresu.

S'a mai alesu in archidiecesa deputati clericali: in cerculu VI P. Prot. Nicolau Mihaltianu si P. Protop. Ioanu Gallu. — (La cerculu VII avemu sa rectificāmu că s'a alesu in locul P. Titu Gheaj'a, P. Par. Teodoru Vrajmasiu.)

Sabiu 3 Octobre.

Avendu dinaintea nostra votulu separatu alu minorităție din adunarea din urma a scaunului Sabiu lui, celu publicāmu mai la vale, ne aducem cu bucuria aminte de acea siedintia, despre care amu raportat pre scurtu, dară in esentia amu infatisiatu icón'a intréga a celor petrecute intrens'a. Si un'a si alta, va se dica, si adunarea si votulu separatu nu voru lipsi a face cea mai placuta impressiune asupr'a ori căruimbru alu municipiului Sabiu lui, pentru ca déca a invinsu totusi o majoritate *numerica*, puterea logicei celei sanatose a fostu si este pre partea nostra. Noi nu suntemu pentru drepturi eschisive, nu suntemu pentru o ambitiune nationale esagerata in tōte directiunile pāna la pedanteria; noi suntemu pentru binele si prosperearea patriei, pentru interesele cele adeverate ale tuturor cetățenilor acestei patrie, fia ei de ori ce nativitate.

Cea mai mare satisfactiune pentru cei numerice invinsi este, ca s'a convinsu, cum majoritatea, carea n'a avut argumente contra minorităției, său, déca au cercat a aduce vre-o dōue, au fostu cele mai debile, — a parasit terenul acestu delicatul pentru dens'a si a alergat la mijlocul celu mai bine venit densei, la votișare. Pentru ca in adeveru, déca se incepea o desfasiurare mai detaiata a assertiunei: ca deosebindu-se cetatea de către municipiu acesta se pericliteza in desvoltarea culturei sele, ajungeam la presupunerea, ca in tōta lumea civilisata, unde cetățile mai mari formă municipiile de sine statutorie, din cauza ca au cu totul alte referintie si alte interese, este

unu regresu si ca in tōte aceste părți se tintesce la selbatacirea comunelor rurale; ajungeam insa si la constatarea adeverului, ca sutele de ani decandu esista la noi legatur'a intre cetate si comunele rurale, n'au ajunsu căsa le radice pre ceste din urma la unu gradu mai mare de cultura, si a remasă că seculii in cari mijlocele de cultura sunt cu multu mai generale si mai inlesnite, sa faca ceea ce nu s'a facutu pāna acum. Cu unu cuventu, deca se incingia discussiunea mai departe se lamuriau fōrte multe lucruri, cari tōte nu puteau altfelui decâtua sa ese in favoreea minorităției si sa aduca schimbări mari in sirurile minorităției.

Constatarea acestei invingeri morale din partea minorităției s'a constatatu, ce e dreptu, negativu, dară s'a constatatu si nu este cu putintia că mai tardiu sa nu aduca fructele sele.

Cui avemu insa se multiamu o astfelui de invingere? Negresit u ca procederei celei unanime si in cea mai buna concordia a minorităției din sinulu adunărei scaunului.

Instructivu, fōrte instructivu este resultatulu dara despre care vorbim. Este instructivu pentru ca ne arata asiā dicendu cu degletul, ca bun'a intiegriere, carea reumesce puterile, chiar si cându aceste dupa catatime, său dupa numeru, suntu mai pucine, tragu fōrte multu in cump'an'a afacerilor publice politice prin feliulu său cualitatea loru.

Indigitatea acēst'a incuragiatória ni pote serví noua in municipiulu Sabiu lui pre venitoriu in tōte cestiuile vitali cāte voru veni inainte la desbater, ni pote serví inse in tōte afacerile nōstre momentuoșe si afara de municipiulu acesta, pre terenuri cu multu mai estinse, in cestiu si mai mari si mai ponderoșe decâtua suntu cele ce se desbatu in unu municipiu.

Concordia impreunata cu curatien'a morală au fostu totu-déun'a basa cea mai firma chiar si a celor mai mari reforme in societatea omenescă; căci o concordia fāra curatien'a morale este numai unu complotu contra ideilor celor mai sacre, cari si resbuna asupr'a celor ce se unescu spre a le resturnă.

In decursulu periodului acestui adunări voru veni de siguru inca multe cestiuui interesante. Sa cantāmu dara ca precum s'a facutu acestu inceputu bunu sa fia si continuarea si finitulu. La acestu finit uva puté dice apoi fia care deputatu, ca s'a luptat u lupta buna, padiendu credint'a unităției si a santieniei binelui comunu a acestui scaunu.

Votulu separatu

alu subsrisilor deputati in contr'a conclusului majorităției adunărei scaunului Sabiu lui din 7 Octombrie 1874, in cestiu arondărei.

Subscriși combatu conclusulu majorităției, din urmatorele motive:

Acestu conclusu nu este unu respuștu la intrebările puse prin emisulu Escel. S. D. ministrul de interne, precum aru trebuī sa-lu dea representantia municipiului nostru, in o forma receruta directa; ci din contra acel'a cuprinde in sine cestium, asupr'a căror'a acēsta adunare de fatia nu este chiamata nici intrebata a respunde.

Noi credem, ca intregu poporulu scaunului Sabiu lui unanim doresce a se exprimă francu in cestiuenea cea

importantă pusa pre més'a acestei adunări, ca adeca cum voiesce ea a se arondă spre inlesnirea unei bune administratiuni pre viitoru? Si acēsta esprimare este depusa numai in votulu minorităției acestei adunări. De aceea ni se paru acelea cestiumi despre convocarea si intrebarea Universitatiei, despre sustienerea unităției fundului regiu si crearea unei legi speciali pentru acesta, sulete in votulu majorităției, prin urmare si acestu votu că superflue, si inca si necorespondietorie chiamarei acestei adunări, cari prin conclusulu adusu de majoritate se vede a-si ascunde autonomia sea sub autonomia altoru corporatiuni trase la dubietate.

In specie, ce se atinge de cererea majorităției, de a se sustiené intregitatea fundului regiu de pāna acum si a se aduce o lege deosebita pentru acestu tienetu; de-si recunoscem si noi, existint'a unoru referintie speciali istorice ale locuitorilor acestui tienetu, dependinte de secular'a loru libertate, pre cari le-au amintit u relevatul adunarea romanilor din fundulu regiu in programul ei din 1—2 Martiu 1873 subscrisu de vr'o 12—13 mii locuitori si asternuta dimpreuna cu o representatiune la legislatiunea tieri, totusi acelea libertati nu pretindu unu teritoriu deosebitu si o lege speciala, ci numai o respectare a loru in legea generala, carea dorim a este in atari drepturi preste toti locuitorii tieri in interesulu egalei indreptatirii, si cu stergerea ori-cărui privilegiu, precum de atătea ori s'a promisul prin legislatiune si inca prin legile din 1848 (art. VII. § 5. alu Ungariei, art. I, alu Transilvaniei in fine art. 43. § 10 din 1868).

Nu potem consumti nicicuacea cerere, că sa se asculte Universitatea in cestiuenea arondărei, pentru ca ea nu este intrebata, pentru ca ea nu este nici au fostu ore cându-va o corporatiune municipală, carea aru stā in unu atare necsu cu municipiulu si i-aru compete atari atribuite fatia de unu municipiu, precum este adeverat'a representantia bunaora a municipiului nostru, nici au eserciat Universitatea drepturi taietorie in administratiunea municipielor fundului regiu, cari totu-déun'a au fostu autonome; mai departe pentru ca nici art. dietalu 43. § 10 din 1868 nu ordina a se intrebă Universitatea, ci numai "respectivii" cari nu potu fi altii fără numai său municipiile singuratic autonome (scaunele si districtele) său populatiunea fundului regiu. Universitatea nu este competenta a eserċia unu dreptu teritorialu, carele compete numai poterii statului, si se efectuează din partea acestui a cu cursulu municipiului lui. Unu atare dreptu alu Universitatiei nu se va affa in nici o lege de statu fundamentala.

Nu potem justifică cererea majorităției de a se sustiené teritoriulu de adi ali fundului regiu si Universitatea si pentru aceea, căci — precum s'a amintit in genere in votulu minorităției — acelea institutiuni si au radacin'a in unele intemplări istorice si in privilegii, cari adi nu corespundu impregiurărilor faptice si recerintelor unei intentiunate administrative bune, ba prin acelea totu-déun'a s'a vatematu egal'a indreptatire a locuitorilor din fundulu regiu, precum mai pre largu au aratat u adunarea susu amintita din 1—2 Martiu din 1873, in

representatiunea sea. — Sustienerea fundului regiu in starea de pāna acum aru fi unu regresu in tempurile teritorioru acelor 3 natiumi privilegiate ale tieri, si o totala ignorare a egalei indreptatirii basata in constitutiunea moderna a statului.

Avendu mai incolo inaintea ochilor principal'a intrebare din emisulu ministerialu, carea singura ni stā inaintea ochilor: ca cum este de a se arondă scaunulu Sabiu lui? responsulu la acēst'a lu dă singuru numai votul minorităției.

Suntemu de acea convictione, ca scopulu unei bune si usiōre administratiuni se pote ajunge numai cu arondarea propusa de Esc. Sea dlu ministrul de interne, si apoi prin esimarea cetăției Sabiu lui din municipiu.

Esimarea cetăției din municipiu este aici la noi o imperativa necessitate, carea provine din atari controversii esistande intre cetatea Sabiu lui si multe comune rurale, nascute inca din tempulu predominirei privilegiate a cetătilor sasesci precum in alte părți ale regatului cu greu se voru mai află. Cetatea Sabiu lui, carea in veci au facutu pretensiuni asupr'a proprietătilor si veniturilor multoru comune rurale, in tōte adunăriile municipiului, unde se va tracta dupa legea municipala despre acelea venituri va jucă naturalmente rolul unei partide pretensive, si va strică armonia ce se cere la statorirea unei administratiuni favoritōrii tuturor comunei municipiale. Anomalie si disproportiunile ce esista pāna adi intre cetate si scaunu, ca adeca: cetatea cu 19 mii locuitorii se reprezinta in adunarea scaunului totu cu atăti membri, căti se tramtuit de către tōte comunele rurale cu 70 mii, ca centumviratulu cetăției alege pre ampliatii sei si totudeodata ai scaunului, fără concursulu acestui, ca magistratulu cetăției insusi din sinulu seu esmiti inspectori preste scaunu, ca toti acesti inspectorii mai compunu magistratulu cetăției si suntu siliti a resiede in cetate si nu in cerculu loru, unde caletorescu cu spese si apera numai interesele cetăției si resp. ale Universitatiei; tōte acestea si alte asemenea abnorme institutiuni au produs conflicte intre cetate si comunele rurale, cari numai in dismembrarea cetăției de către scaunu se potu delatură in interesulu ambelor părți. Pre lāngă acēst'a cetatea Sabiu lui va avea intru sine prea multe afaceri ale sele proprii, cari pretindu si unu aparatu mai mare si mai complicat si scumpu, in administrare pentru care comunele rurale nu potu fi constrinse a contribui.

Altcum cetatea Sabiu lui, că un'a dintre primele cetăți ale tieri are si interesu si poterea aceea de contributiune, de a se sustiené independinta de municipiu.

Scaunulu Sabiu lui de adi — esimandu-se cetatea Sabiu lui — nu va fi nici odata in stare a-si suportă spesile administratiunei sele din cele 10%, preliminate in emisulu ministerialu.

O dovēda despre acēst'a este starea lucrurilor de pāna acum, precum arata bugetul scaunului Sabiu lui din an. 1873 achisul sub ./, din care se vede, ca dela anul 1866 pāna la 1871, pre lāngă totu succursulu datu de către statu si anticipatiunile date de către Universitate, totusi comunele

rurali nu au potutu solvî nimic'a pentru spesele administratiunei, asiá incâtu s'au facutu — de-si ilegalmente — preste comune in 1873 unu atare aruncu de 16,212 fl. 60 xr. pre care acestea comune nici cându nu-l voru puté platí, dara nici nu-l voru voi a-lu platí, caci tóte acestea spese se ceru pentru ampliatii alesi numai de cătra cetatea Sabiului, de unde se vede si unu altu specificu conflictu intre comunele rurale si intre cetatea Sabiului, carea face atari pretensiuni esorbitante si pre viitoriu asupr'a caselor alodiali a comuneloru rurali.

Daca mai luâmu in vedere anca si starea celor 11 comune a scaunelor filiali Talmaciului si alu Selistei, cari facu mai pe jumetate dintre populatiunea comunelor rurale, a căroru casse alodiali suntu lipsite de ori ce venit, caci tote veniturele loru curgu si adi inca in fondulu administratru de universitate; déca consideram si starea cea deplorabila a tuturor locuitorilor marginasi din scaunulu Sabiului cari nu posedu nici unu pamentu productivu de lucru; apoi ne potem face o icona chiara despre impossibilitatea acestui scaunu, de a si suporta singuru spesele administratiunei sale. Sa punemu, ca contributiunea scaunului Sabiului este 200 mii si a cetatii Sabiului 100 mii.

Deci 20 mii cu greu voru ajunge spre platirea tuturor ampliatilor municipali preveduti in legea municipala art. diet. 52 din 1870 si spre suportarea tuturor speselor administrative. Apoi intentiunea regimului, ba a ori-carui patriotu trebuie sa fie, ca din cele 10% sa se acopere spesele administratiunei, caci a pasi la alte 10% este numai unu semnu de neajunsu.

Suntemu mai departe datori a luâ in privire si municipiele cele mici inventariate, asia pre alu Mercurei, Nocrichiu lui si Sas-Sebesiului de cate 11—12 mii de locuitori pe cari le recomanda dlu ministrul a se incorpora cu scaunulu Sibiului, si fara a face mai departe calculu, oricine va fi convinsu ca acelea mici municipii, fiecare pentru sine nici odata nu voru fi in stare a si suporta spesele administratiunei, caci municipii deosebite; dar' nici nu va potea recomandá cineva, ca d. e. municipiulu Mercurei sa aiba si sa sustiena unu intregu corpu de ampliati, pre cum trebue sa lu aiba orice municipiu mare dupa legea din 1870. Si daca existint'a acestor mici municipie este absolutu cu nepotintia ore ce are a se face cu ele? Ore nu cere imperativ'a necesitate, caci aceleas se adauge la scaunului Sibiului in jurul caruia suntu situate?

Deci credemu, ca ori cine va fi convinsu, ca votulu minoritatii este pre deplinu iustificatu, candu recomanda intruirea tuturor acestor municipii, spre inlesnirea administratiunei politice si imprumutata ajutorire, incorporandu-se la acestu municipiu alu Sibiului si comunele invecinate din comitate, cari naturalmente graviteaza la Sabiu.

Sperâmu ca n. ministeriu regiu va luâ in considerare parerile si motivele nostre, pe langa cari ramanem supusi.

Sabiul in 7. Octobre 1874.
(Urmăza 41 subscrieri.)

Dela Congresulu bis. serbescu.

Dupa deschiderea siedintiei din 5 Oct. n. patriarchulu Ivacicovicu propune, caci sa se tramitia o deputatiune dupa comisariulu Hueber, la care propunere observa

Sv. Mileticiu, ca acum dupa reintregirea scaunului patriarchal comisariulu regescu nu are de a se amestecă in discussiunile congresului. Oratorulu voiesce mai intâiu sa scie resolvata intrebarea, de este comisariulu tramsu pentru a presidá in congresu si de aci inainte? seu discussiunile suntu libere?

Presidiulu dechiară, ca inaltulu guvernui exercită dreptulu supremei inspectiuni pre temeiulu art. IX: 1868 si a rescriptului declaratoricu si dupa usulu de pâna acum. Pâna la sistarea acestor disputetumi legali pre cale legală, eu că presedinte nu potu sa concedu o desbatere meritória asupr'a acestei intrebări, cu atâtua mai vertosu cu cătu comisariulu n'a datu ansa la nici o ingrigire prin portarea sea de pâna acum.

Se denumescu apoi membrii deputatiunei si mergu dupa comisariu, care sosindu impreuna cu secretariulu seu se adresă cătra congresu cu o cuventare tienuta in limb'a serbescă, in care relevăza, ca prim'a problema ce o prescrie art. IX: 1868 este: statutulu organicu alu congresului. Articululu susu disu a asiguratu bisericei serbesci intre marginile legei, — autonomia in afacerile bisericescii, scolarie si fundatiunale, inse cu rezerva rea prea inaltei aprobatui a Majestătiei Sele. In urma comisariulu doresc, că desbaterile ce voru incepe sa aiba unu resultatu imbucuratoriu si dechiară sessiunea congresului de deschisa.

Patriarchulu multiemindu Majestătiei Sele pentru prea gratios'a aprobară, ca congresulu sa-si pote continua discussiunile sele, relevă, ca congresulu se va nesu, a corespunde asceptărilor bisericei, poporului si statului.

Dupa ce comisariulu reg. condusul de deputatiunea ce l'a adusu s'a indepartat din sal'a congresului, patriarchulu reocupându scaunulu presidialu admoniéza pre deputatii congresului, că sa lucre in unire si sa tienă contu de starea critica, in care se afla astazi afacerile natiunali-bisericescii ale poporului serbescu.

Notariulu congresului S. B. Popoviciu ceteșce apoi adres'a comisariului reg., in care acest'a da de scire congresului, ca Majestatea Sea s'a induratu a luâ prea gratiosu la cunoștia gratulatiunile onomastice; adres'a comisariului in afacerile statutului congresualu neaprobatu si observatiunile sinodului episcopescu relative la statutulu de organisatiune alu congresului, redigiate in form'a unui protocolu.

Sinodulu eppescu si resava pentru cerculu seu esclusivu de activitate urmatorele: Inveniatur'a dogmatica, afaceri liturgice, rituale si disciplinarie si administatiunea interna a bisericei. Sinodulu nu se pote invoi la alegerea episcopilor din partea congresului. Lucruri pre cari congresulu pote sa delibereze impreuna cu sinodulu eppescu suntu: normarea numerului si a periferiei parochielor, protopresbiterelor si eparchielor. 2. Dotatiunea clerului in genere; 3. Organisarea comunelor bisericescii. 4. Fondurile bisericescii natiunali; bunurile monastirescii si alte bunuri natiunali. 5. Normarea organisatiunei si a cercului de activitate alu diferitelor organi si cum sa se asizeze aceste. 6. Dispositiunea cu venitele ce incurg din fondurile si bunurile amintite, pentru că acele sa se folosesc intr'unu modu corespondentului destinatiunei loru.

Dupa acésta patriarchulu impartasisce alegerea unor deputati; raportul respectivu se petrece la comisiunea verificatoria. Siedint'a se inchide.

Cetatea Gherla arata in reprezentatiunea sea cătra ministrulu de interne, ca voiesce si e in stare a ramane si mai departe de sine si se róga a nu fi incorporata la alta jurisdicțiune.

Numerulu din urma alu „Memorialului diplomatic“ da mai multe informatiuni atingatorie de România si Serbi'a.

Ieta aceste informatiuni:
„Ministri de resbelu ai Romaniei

si Serbiei se afla in negoziari in scopul de a stabili cea mai mare conformitate in ceea ce privesce armarea, organisarea si administratiunea celor doue armate.“

In tempul siederei sele la Turinu, printinu Serbiei a conferit u ministrulu Visconti-Venost'a in privint'a tractatelor de comerciu. Guvernul italianu, că si acel'a alu Austriei si Germaniei, aru fi favorabile dorintelor Serbiei, care revendica dreptulu de a inchieá: in afara de Pórtă, tratate de comerciu.“

„Printinu Milanu, prin trecerea sea pre la Vien'a a avutu primirea cea mai cordiala din partea lumii oficiale. Raporturile intre cabinetele din Vien'a si Belgradu suntu cătu se pote mai amicali, gratia mai cu séma in urm'a politicei pacifice si prudente a d-lui Marinovici, ministrulu afacerilor straine alu Serbiei.“

Diarele si corespondintiele italiene anuntiau, de multu inca, ca ministrulu Minghetti va espune la Legnano o programa politica.

La unu banchetu datu de alegatorii sei din Legnano, ministrulu finançierul Italiei, a radicatu unu toastu pentru rege si famili'a sea; apoi a multiamitu asistentiei, pentru primirea simpatica ce i-a facutu si a adaugat: „Tiér'a nostra care si-a redobendit unitatea ei politica, trebuie acum'a sa lucreze spre a-si restabilí ecuilibrul seu financiaru.“

Dupa acestea ministrulu a intrat in detalii asupr'a situatiunii financiare a tierei.

Dupa côte a spusu, deficitulu anului 1875, impreuna cu cheltuelele extraordinaire, se va reduce la 54 milioane, din care 20 milioane voru fi acoperite, in urm'a convenitiunei incheiate cu companiele drumurilor de feru, si 12 milioane prin impositele de currendu votate; cătu despre cele 22 milioane ce mai ramânu voru fi acoperite prin impositulu asupr'a consumatiunii si prin veniturile vamali.

D. Minghetti speră ca cu modulu acest'a se va face facia la tóte trebuintele, fără a se mai pune noi contributiuni, dara totusi cu conditiunea că adunarea sa nu mai voteze noua cheltueli, caci, in asemenea casu, ar trebui sa se voteze si noua imposta.

Presidentulu ministriloru a adaugat apoi ca, in ori ce casu, se va parveni a se aduce ordinea in finançie, si ca reform'a legilor asupr'a impositelor va contribui cu multu a restabilí acésta ordine. Vorbindu apoi despre circulatiunea hartiei-monete, d. Minghetti a disu ca cursulu fortatul se afla in strena legatura cu ecuilibrul in administratiunea statului. A adaugat apoi ca starea normală in finançie exige totu-déun'a starea normală in sigurant'a publica.

Dupa acestea, Minghetti a descris starea regulata in care se afla mai multe provincii; nu-i téma nici de spectrul rosu, nici de spectrul negru; legile esistente suntu de ajunsu spre a le tiené pre amendoué in ordine. Numai pentru combaterea comploturilor criminale ale Maffiei si camerei legile existente nu suntu indestatutorie. Pentru acestu scopu va propune noi legi parlamentului.

In fine, d. Minghetti adjura pre alegatorii sei sa nu aléga decâtu barbati cu idei bine definite si avandu puterea de a le realizá.

Discursulu ministrului presidentu a fostu primitu cu satisfactiune.

Despre sensatiunea ce domnesc la Bucuresci i se scrie lui „Pest. Ll.“:

„Cu cătu aveamu mai desu ocazie de a ne bate jocu de laudari'a ce a venit aici la moda, cu atâtua mai nereservatul merita recunoscintia guvernului, pentru ca pune tóte la cale spre a incungurá purtarea pre fatia a pof-

telor resboinice si pasii cei provocatori. Pre cându aici d. e. se semtiau lumea vorbea fórte multu de o alianta intre România si Serbi'a, guvernul in dilele acestei dementi im modu oficialu tóte faimele ce se refereau la acest'a. Asiá se intrebuintiea tóte medilócele pentru a desbraçá manevrele de tómna ce ne stau inainte de orice caracteru demonstrativu, care din natura nu li e cu totulu strainu. Asiá — pentru a aminti numai un'a — luptatorii Muntenegrului, cari aveau sa asisteze in suit'a principelui Nichiti'a si sa-i dee acestui'a unu reliefu, voru ramené frumosu acasa si chiaru si ratinile de pulbere de pusica ce erau destinate pentru artilleria, s'au micsoratu; asiá dura bubuitul tunurilor nu va vatemá prea tare urechile slabe. Se incungiura totu ce pote nutri suspiciunea Portiei si se urmarescu consiliile cabinetului din Vien'a si Berlinu, bine sciindu, ca sensatiunea amicabila a barbatilor de statu de acolo se va altera in momentul, cându din partea Romaniei s'aru face unu pasiu, care aru potea sa compromita pacea européana si intregitatea Turciei. In directiunea acésta limbagiul ambelor cabinetelor nu lasa nimic'a de dorit in privint'a chiaritătiei. In dilele din urma si respunsulu dlui Thiers la adres'a junimei române a influintiatu in modu fórte stemperatoriu. Partid'a naționale n'a inceputu de a-si indreptá privirile sele asupr'a Franciei, că asupr'a tierei promisiunei, de unde are sa vina independentia si form'a de statu republicana. Epistol'a caruntului presedinte a avutu efectulu recoritoriu alu unui dusiu. Consiliile betrânlui Thiers consuna deplinu cu cele pre cari le-a tramsu aici contele Andrásy la intrarea sea in postulu de acum, si de vreme ce chiaru si in taber'a roșilor nu cutéza a asteptá nimene propunerile la salus reipublicae dela barbatulu de statu francesu, acei ce imputau guvernului: „Tradare, noi suntem venduti Ungariei“ au capetatu o lectiune buna. Intre atari impregiurări nu se pote considera de esageratiune indatinata, cându guvernul de aici in punctul convenitiunilor comerciale crede ca trebuie sa apere autonomia sea. Elu si pre terenul acest'a aru concede cându aru poté. Punctul seu de vedere e precisat in unu articulu din numerulu mai nou alu „Pressei“, ce apare sub auspiciole ministrului de externe Boerescu.

Intreb'amu acum cătu-va tempu unde stă cestiunea tratatelor de comerciu a Romaniei, si promiseram a reveni asupr'a acestei cestiuni. Astadi implinim acea promisiune. Diuariele „Pres'a“, „Journal de Bucuresci“ si „Curierulu finanziarul“, a căror'a inspiratiuni se cunoscu, de unde vinu, au luat sarcin'a a ne luminá. „Pres'a“, dupa ce aréta regretele sele ca Pórt'a cauta a ne loví in interesele nóstre cele mai legitime, ne spune ca, dupa informatiunile sele, unele din marile puteri a Europei, precum Austro-Ungaria, Russi'a si Germani'a, s'au convinsu dejá de legitimitatea drepturilor nóstre si paru dispuse a trata directu cu noi, si spera ca si cele-lalte puteri mari voru fini prin a urmá pre aceeasi cale. Mai departe „Pres'a“ constată ca tóte diuariele afirma, ca România si Serbi'a voru incheia in currendu tratate de comerciu cu statele vecine, si dice ca are cuvințe a crede ca acele diuarie suntu bine informate; mai la valea declară ca români nu recunoscu si nu voru aplicá nici odata, decâtu cedandu fortie, unu tratat de comerciu incheiatu intre Turci'a si alta putere, si ca nu voru aplicá decâtu regulamentele si tarifele votate de autorităatile legislative locale, seu dispositiunile tratatelor de comerciu incheiate de densii cu cele-lalte state, tóte cele-lalte tratate fiindu pentru noi res inter alios

acta; apoi „Press'a“ adauge: „drepurile Romaniei suntu clare si positive; ele suntu afirmate prin vechilelor capitulatiuni si prin tratatele moderne; suntu consacrate prin lunguluusu alu tempului; decisiunea romanilor este dura firma sinestramutata. Avemu sigurantia ca va fi respectata.“

De alta parte „Journal de Bucarest“ si „Curierulu financiaru“ reproducu unu pasagi din diuariul „Die Presse“ din Vien'a, de unde se vede ca Austro-Ungaria, dupa ce s'a asigurat de sprinjulu imperiului germanu, a inceputu negociajuniile necesarie mai intai cu Romani'a, spre a face contrapondutu resistentei Portiei precum si Franciei, si ca aceste negociajuni se voru termina preste putieu.

Din parte-ne nu vomu mai adauge decat ca dorim din totu susținutu aceste asigurari sa se realizeze si sa vedem odata Romani'a catu mai curendu reinstrandu in posesiunea unui dreptu ce n'a picatu in desuetudine decat sub regimulu fanarului, atunci candu s'a violatu in modulu celu mai odiosu autonomia tierei nostre, dupa cum forte bine observa „Press'a“ precum si a se baga séma ca tratatele incheiate sa fia catu se pote mai in avantajilu nostru. „V. Cov.“

Manevrele armatei voru incepe, dupe cate aflam, curendu dupe sosierea Mariei Sale in tiéra, adeca pe la 5 Octombrie viitoru. Ele voru durá vre-o 8 dile, si au sa se esecute dupa planurile si ordinele deja date si stabilitate.

Se spune ca au sa vina cateva oficiri superioiri strâini spre a asistá la manevre si a cunoscce jun'a nostra putere armata. Din partea guvernului rusu a si ajunsu in capitala nostra d. Bobricoff, colonelul de stat-maior. Este probabilu ca voru mai fi si alti oficiri straini.

Noi Romanii vomu fi fericiti de a'i primi intre noi si ne vomu onorá cu acésta visita. Oficirii romani cari au fostu de-una-dí in Germania si in Austri'a spre a asistá la manevre, precum si oficirii ce au mersu la Belgrad, au fostu atatú de bine primiti de guvernele acelor tieri, si de corpulu oficierilor, au fostu tractati cu atata distincjune si amabilitate, in catu ne vomu crede fericiti putendu dá si noi oficierilor straini o parte macaru din ospitalitatea ce ai nostri au primitu in alte tiéri.

Ostirea nostra inse inca juna abia incepe viatia ei cea noua, déra solida, ce o datoréza numai suveranul nostru. De aceea sa nu astepte d-nii oficiri straini a vedea o armata formata si dotata ca ale staturilor batrâne. Suntemu inse siguri ca voru pleca cu convictiunea ca armata româna poseda deja tote elementele unei bune armate, si ca de si juna, ea se destinge prin o disciplina corecta, o organisare solidă, unu spiritu de corpu unitu cu simtiementulu detoriei si onorei militare. Mai toti oficirii suntu ómeni luminati, si unii se distingu prin cele mai solide studii militare. Soldatulu este escelentu: bravu, sobru, forte supusu ordinilor superiorilor.

In asemenea conditiuni o armata este demna de a 'si face datoria la casu de trebuintia. Sa speram ca si d-nii oficiri straini voru dobendi acésta convictiune, care la noi este generala.

„Press'a“.

Cestiunea lucratorilor.

(XII) La cele ce amu desvoltatua pâna acum in tractatulu nostru asupr'a acestei cestiuni economice sociale si politice, mai adaugem in liniamente generali unele desluciri despre miscarea lucratorilor in statele europene mai inaintate in cultura.

Engliter'a este patria economiei naționale moderne. In acésta tiéra a inceputu a se desvoltá mai de tempuriu industri'a si comerciul, care a ajunsu adi la unu gradu ce destéptă

admiratiune. Engliter'a face astadi prin multimea si cualitatea productelor concurrentia tuturor statelor europene.

Si in Engliter'a trebuie sa distingemu intre poporatiunea agronomica si industriala. Cea dintai nu simte realele ce provin din economia moderna intr'unu modu atatú de intensivu, cum le simte cea din urma, de aceea si miscarea se nasce si se restringe la terenul industrialu. Poporatiunea agronomica ce lucra pamentul traesce multiemita cu töte ca dispune de o plata mica, candu relatiunile esteriores suntu bune, este supusa mai pucinu schimbărilor si se bucura de o siguritate mai mare in esistint'a sea. Ceea ce e caracteristicu, poporatiunei agronomicice in genere ii lipsesc spiritalu unirei si apoi ori-ce miscare mai intensiva numai din unire pote sa resulteze.

Cu totulu altintrenu stă lucrul cu poporatiunea industriala. La acésta miseria candu se ivesce ia dimensiuni mari, reulu devine mai generalu, de aceea miscarea in Engliter'a purcede totu-déun'a dela clasele industriali, si anume dela lucratorii din fabrici. Spiritul celu practicu alu anglesului nu se occupa in cestiunea muncitorilor cu speculatiuni si planuri de restaurare ce n'au nici o base istorica, ci mai multu cu intreprinderi faptice, de aceea in miscarea lucratorilor din Anglia totu-déun'a se vede o necesitate imperativa, o lipsa adevăratu, ce cere a fi satisfacuta. Resultatele ce au esoperat adeseori muncitorii au aratatu, ca pretentiunile unei clase sociale totu-déun'a candu acele suntu basate in relatiunile faptice se potu satisface prin o conlucrare armonica si solidaria.

Capitalul celu mare folosindu-se de relatiunile comerciali favoritóre din Anglia a nesuitu de tempuriu cu totu zelulu pentru a intemeia si promova productiunea in massa. Fabricile se radicara cum amu dice in fuga mare si o parte considerabila din popor aflu ocupatiunea sigura in ele. Agronomia numai putea sa provéda pre toti cu medilócele de subsistintia.

Dara fiindu ca o multime mare se indesá in fabrici, intreprindetori nu slabira in tendinti'a loru de a nu urca plat'a lucratorilor. Acesti'a neavandu alte medilóce de subsistintia trebuira sa-si puna poterile loru la dispusiunea capitalului si cu conditiuni mai pucinu favoritóre. Relatiunile cu totulu favoritóre ale Angliei, concurrentia prevalenta, ce faceau productele ei industriali productelor celoru-lalte tieri europene, cari pre la inceputulu seculului nostru erau tare inderetru in respectu industrialu si comercialu, avare, ba prisonti'a tieriei in productele brute ce se poteau câscigá cu unu pretiu estinu, potentiaru poterea productiva a capitalului si radicara tendintile acestui'a asiá incatá de oparte erá accumulate averi colosalu de alta parte inse domnea miseria cea mai mare. Anglia 'si câscigá renumele de avuta si cu tote aceste ori care altu poporu din lumea cultivata nu ascunde in medilocul seu contraste atatú de spaimentatorie ca Anglia. Libertatea cea mare politica de care se bucura Anglia de seculi nu potu impiedecat acesete rele sociali. Regimentul parlamentariu — in natur'a sea resultatul institutiunilor comunali solide si nestramutabili — este basatu pre reprezentanti'a claselor cu posesiune, cari s'a schimbata multu in cursulu istorie, inse totu-déun'a s'au luptat pentru asigurarea intereselor loru.

Desvoltarea tempuria a unui statu cetatienscu liberu si egalu indreptatitu prelunga unu feudalismu, care nu se potu desvoltá isolatul fiindu impededat prin prudenti'a cuceritorului normanu, a tenu tu o comunicatiune continua in organismulu socialu si a indepartat contrastulu privilegielor.

Romania.

Societatea academica romana.
Siedinti'a dela 21. Aug. (2. Septembrie) 1874.

Presedinte, dr. A. Fetu. Membrii presinti: Laurianu, Ionescu, Baritiu, Caragiani, Românu, Masimu, Odobescu, Aurelianu, Sionu, Urechia.

Se cetesce procesulu-verbale alu siedintie precedinte si se aproba.

D. Ionescu, avendu cuventul inca din siedinti'a trecuta, continue discusiunea asupr'a punctului 3 din propunerea D-lui Odobescu. Vorbindu despre neologismi, dice sa se iee numai din clasicitate, ér' acesta o admite pâna la epocha lui Augustu, daci incolo, si anume dupa epocha lui Traianu, n'o pote admite. Trece apoi la critică proiectului de dictionariu, din care enumera mai multe: decursu in locu de decurgere, decurtare in locu de scurtare, decurvature, etc. dare i-se paru a fi justificati; asemenea decus sara-atu dela decuss = 10 assi, care ar' trebui semnatu ca terminu de anticitate, pe candu verbulu, numai in medicina s'ar' poté admite. Decussu = debatutu in locu de scuturatu nu-lu admite. Gare este scopulu, dice D-sa, pentru care sa se primescă acestu terminu? totu esia decutere si altele, este o sistema latinisata si au cuventu cei ce dicu acesta. Adauge apoi că, dupa cuventul dedat, urmeaza 2 columne de neologismi nejustificati. Dedemnare nu e clasicu, deca s'ar' luá desdemnare, ca italiano desegnare, inse in clasicitate este contemnere = dispreziuire.

D. Odobescu areta că se gasesc in Littré, dar' cu observatiunea că nu poate fi anterioare lui Augustu.

D. Ionescu continue. Defarinare = defainare, fainatu si farinatu pote ar' fi mai bine de catu compusu. Peste totu suntu pré multi neologismi nejustificati, precum de exemplu si defatigare in locu de ostentare; defectivitate este de prisosu, avendu a mantiené numai defectiune. Defectivu, de si neclasicu, este justificatu pentru că are unu intielesu grammatical, unu intielesu la care servesce. Defectoriu = proditoriu, desertoriu, rebelu, sinonimele acestea nu suntu identice; defenerare = incarcare cu usura, se lipsescă; desferbere = ebullitione, deferbere = recire, etc. Delicere = delincere = derelinquere, de unde delictu, delictuosu, deliquente, ar' fi de ajunsu derivatul observandu-se. că deriva dela latinesculu cutare, fara a punu radicin'a Mai enumera cateva cuvinte p. e. defluere, defodere, defossu, dar' atrage atentiunea societatii asupr'a altrei serie de cuvinte. Anume delocare, dela cuventul locu, servesce la multe derive, este necesarul a se introduce, inse pentru ce delocare in locu de deslocare, ceea ce este totu atata = a muta din locu in locu? Delumbare mai bine enervare. Osebire nu este slavonescu, pentru că aflam pe latinesculu obsepire, cu care este identicu. Dupa acestea, crede că, prin aceste exemple, s'a expresu destulu ce suntu neologimii justificati si nejustificati. Propune că sa se modifice punctul 3 si roga pe D. Odobescu a desbracă propunerea sa de caracterul agresivu, caci avemu trebuintia de neologismi si trebue sa recunoscemua că noi toti scriindu, suntemu novatori de profesiune, prin urmare trebuie se ne servim de neologismi. In alta privinta aduce exemplu cartea parintelui episcopu Melchisedecu, unde se afla neologismi ca oratori, etc. si dice: ne uimim vediendu că beseric'a, care este eminamente conservatore, introduce si ea neologismi. Cei cu scientiele speciale voru face cuvinte noue, dupa trebuintia; noi sa le damu unu dreptariu, sa facem inse unu lucru care sa dureze si, candu vedem ca bis-

ric'a archaica inaintea, sa nu simu reactionari. Vomu propune, vomu introduce neologismi, dar' asia in catu sa fia justificati. Inovatori facu gresieli; acestea sa se inconjure. Sa se alega totu d'a un'a ceea ce este bunu dela inovatori si sa se pastreze din archaismu cei ce suntu de preferit neologismilor. Aduce exemplu din „oratoriul“ sfintiei sale parintelui episcopu Melchisedecu.

Rugaciunea dreptului Simeonu, candu a primitu pe pruncul Dumneidei in braciele sale:

„Acum slobodiesce pre sierbulu teu, stapane, dupa cuventul teu, in pace, că vediura ochii mei mantuirea ta care ai gatit inaintea feciei toturor poporeloru. Lumin'a spre descoberirea nemurilor si marire poporului teu Israile.“

Ecă acesta rugaciune dupa Dosoteiu (Prologul 2. Februarie):

„Acum slobodiesce sierbulu teu, Domne, dupa cuventul (teu) cu pace, că vediura ochii mei lucrul teu celu de mantuientia, care-lu gatas dinaintea feciei a toturor poporeloru. Lumin'a de descoperingu limbelor si slava poporului teu Israile.“

Care este, dice D. Ionescu, mai rationabile? A lui Melchisedecu său a lui Dosoteiu, cu 200 ani mai inainte? Sa acceptam arachaismii lui Dosoteiu, dar' sa acceptam si neologismii, de cari avemu trebuintia. Pentru neologismi, asi dice „nu escludeti ceea ce esiste astazi, precum nu escludeti ceea ce a existat mai inainte, dar' sa nu uitam că nu este permis a ne servi de neologismi.

D. Laurianu invita D-nii membrii sa-si spuna parerile, pentru că apoi D-sa sa pota responde la toti.

Presidintele splica că DD, Laurianu si Masimu, că raportori, au sa recapituleze vorbele toturor si apoi sa respunda in urma, că sa nu fia nevoiti a luá de doue ori cuventul.

D. Odobescu se invingesce mai in tota cu D. Ionescu si, deca n'a potutu sa se esplice cu elocinti'a D-lui Ionescu, va vorbi spre a-si spune mai pe largu ceea ce a intielesu, dupa ce va fi auditu si pe altii, carii pote laru combate. D. Ionescu a indestulatul mai pe toti membrii si nimeni nu radica cuventul in contra. Acum deca testul propunerii nu este bine formulat, roga pe D. Ionescu sa-i dee redactuinea mai pucinu agresiva, ceea ce are sa ne satisfaca pe toti.

D. Hodosiu, in cestiune de regulamentu, areta că D. Ionescu facea bine deca redactá o modificatiune, căci o votam pote toti; eu celu pucinu asi vota-o, pe candu propunerea D-lui Odobescu n'o primescu asia cum e formulata. S'a vorbitu de raportori. Dar' nu suntu, că-ci DD. Laurianu si Masimu nu suntu raportori, pentru că nu discutam asupr'a proiectului de dictionariu, si asupr'a punctului 3 din propunerea D-lui Odobescu la care ar' trebui că unul sa vorbesca pro, altul contr'a, si sa nu ne totu facem noui regulamente.

D. Odobescu, in cestiune de regulamentu, declara că este forte dispuș pentru modificatiunea punctului 3.

D. Romanu cere că acum, candu majoritatea se pare aplecata a primi propusitiunea D-lui Ionescu, sa se suspende siedinti'a spre a se intielege membrii pentru noua formulare a punctului 3.

D. Odobescu cere a se constata actualitatea, averea nostra actuale, existinta; se pote că viitorul se admite toti acei neologismi, dar' astazi nu suntu.

Presedintele suspinde siedinti'a pe 15 minute.

Dupa consultare, siedinti'a se redeschide.

D. Masimu propune urmatorea modificatiune:

„Neologismii contrari formelor si puritatii limbei, cum si cei nejusti-

ficiati prin necesitatea inticlesului, vor fi esclusi din dictionariul societății academice."

Apoi o desvolta și-o explica, când că neologismii, cari nu se justifică prin sensu, trebuie să se omită, Asia de exemplu neologismii din Monitor, diarie, chiar și din scriitori d'almintrelea eminți, de exemplu opininte, abundintia, administratia, etc. sa nu se admite. Asia sa vedem in limb'a nostra agricole ce avem si ce n'avem; ce n'avem suplinim fabricandu, adoptandu, etc., dar' vomu alege acei neologismi cari suntu buni. Apoi limb'a sa fia omogena, adeca sa nu s'admita neologismi din tōte līmbele, de exemplu garantia e galicismu. Candu vomu adoptă neologismi sa-i luam din latina seu greca. Nu primim toti neologismii: acest'a susceptibilitate, care trebuie respectata, dar' cu ratiune. Cere dar' a se primi modificatiunea sa, care este destulu de larga.

Presedintele anuncia ca mai este și o alta modificatiune facuta de d. Odobescu in urmatoreea cuprindere:

"Cuvintele nove cari sa justifica prin necesitatea de a exprime unu obiectu seu o ideia nouă seu o nuantă nouă de intilesu, si cari suntu formate dupa firea limbei, fia din limbile surorii seu si din limb'a vechia romanescă, aceleia numai sa se tréca in dictionariu, indicându-se pre cătu se pote epoch'a intrebuintării loru. Sa se tréca asemenea si terminii de arte și scientie, adoptati in limbele clasice si in cele moderne."

D. Urechia face exceptiuni asupr'a unor espresiuni din modificatiune, cari nu i-se paru a fi acceptabile, anume la cuvintele i deia noua, a se arăta precisul tempulu ei.

Urmăndu-se discusiunea la care iau parte mai multi dintre membrii;

D. Român dice: fiindu ca acestu punctu alu propunerii d-lui Odobescu este de importantia si redactarea modificatiunii avendu a se face dupa meditatiuni mai profunde, cere a se amenă pre alta di, pentru ca membrii sa aiba tempu de meditatu.

D. Baritiu sustine acesta parere.

Presedintele pune la votu auenarea si se primește.

Se trece la discusiunea asupr'a raportului comisiunei insarcinate cu responsul la raportul delegatiunii si cu facerea bugetului.

D. Baritiu cetește raportul comisiunei. Punctul A. se primește fără discusiune.

Punctul B se primește cu ore-si cari discusiuni.

Or'a fiindu inaintata, d. presedinte inchide discusiunea.

Siedint'a se radica la 5 1/2 ore.

Presedinta, Dr. A. Fetu.

Secretariu ad-hoc, Aleșandru Romanu.

"Romanul."

Varietăți.

** (O descoperire priosă.) Se serie din Veneti'a ca, la desgropamintele ce se fac la Herculaneum, s'a gasit unu obiectu forte interesant.

Este bustul unei femei de marime naturala, cu totulu de argintu. Statu'a este forte conservata; dintr'unu tăiu se credea a fi o figura de bronz ce adese se gasescu; fazele de pamant si bucatele de puciosă din jurul ei, detera metalului o coloare intunecata, proprie a sea. La transportarea statuiei la Museu, coloarea atrase se atentiu unei functionari, care incepuse a rade in-crustarea de pe ea, pana ce argintul se ivi curat si scipiosiu.

Acesta statua este unică de argintu gasita pana acum si in greutate de 29 kilograme, intre cunoscatori se escă disputa, neputendu precisă, de că figură este varsata seu ciselisata (batuta); insa, dupa semnele ei remarcabile se crede a fi casulu dintăiu,

si chiar si din punctul de vedere al greutăției, fiind figura gaunosa, se poate conchide ca, statu'a trebuie sa fi fostu turnata, Ea re spresinta frumosulu capu alu unei tinere famei; despre originalitate inca nu se cunosc nimic pana acum'a.

(N. F. Press).

* * Bucataria aborigenilor Americei. — Stingerea definitiva a raselor aborigene din Americ'a de nordu numai e decât o cestiu de tempu. Obiceiurile, usurile loru oferescu pentru aceea ore care interesu. Unu raport recentu alu ministrului de agricultura americanu espune o seria de fapte interesante relative la manier'a de traiu a acestor barbari neinbländiti. Pana cându si potu procură carne, ii dau preferent'a. Dara cându venatulu e raru, ori-ce specia de fiintia vietuitória seu de vegetal este buna pentru densi. Locustele, greierii, culbecii si ori-ce altu venatul micu de acesta specia suntu pentru densii māncari delicate in ori-ce tempu. Apoi ierburile, buretii, radacinile jocu unu rol important in bucataria indigenilor. Se scote faina din castane printre spalatura care le ea amaréla, macinându-le apoi intre doue petre. Printre vegetale agavosii si muguri tineri dela asclepias tuberosa se bucura de o mare favore. Dupa contineutulu raportului ministerial prepararea agavosului cere mai multu tempu si pregatiri decât intrebuinteza potoporele civilisate in confectionarea bucatelor loru celor mai delicate. Cându mugurii incepu a se deschide se tăie foile; ceea ce ramane se asiéza in cuptorie practicate in pamentu si sta acolo trei dile. In acestu tempu se intretiene foculu d si nōpte, astfelui că sa se conserve o caldura egala. Legum'a cōpta astfelui are unu parfum cu alu castanei si piperului. Trebuie că indigenii sa aiba unu gustu cu totulu particularu spre a consacra atât'a tempu pentru o astfelui de preparatiune. Triburile din nordulu este tremu paru a avé ceriulu gurei si mai escentricu. Kalochii si Eschimosii nu gasescu nimicu mai delicatu decât laptei pescilor in stare de descompunere. Cadavrul unei balene produce unu alimentu continuu pana cându numai ramânu decât osele. Dara nutrementulu suprafainu alu indigenilor este unu peptu de renu umplutu cu foi de salciabine mestecata si servitu cu unu sosu oribil compus de grasime topita si de diapada. Triburile nordulu atribue acestui nutrimentu cualități medicinale ce facu unu specificu suveranu contr'a scorbutului.

* * Unu casu de nebunia straniu si poeticu. — Margaret'a Belietu, care din cea mai fragidea etate facuse unu abusu deploabil de romane stupide, voi sa-si aléga unu gienu de mōrte forte poeticu. La 17 Sept., inainte de a se culcă, si umpluse camer'a cu florile cele mai miroitorie, cu cari si acoperise coarsiafele si adormi pre acestu patu inbalsamatu dara periculosu, dupa ce a adresatu amantului seu necredinciosu o scrisoare in care se simtiă dejă apucaturele de nebunia.

A dō'a di, la amédi, portarulu nevedind'o esindu, deschise usi'a camerei sele cu o adō'a chieia si o gasi fără cunoscintia. Gratia ingrigirilor luminate a d-rului, se isbuti a o aduce la viéta, dara serman'a si frumos'a fata eră cu totulu nebuna. Ea si imaginéza ca e mōrta si transportata in regatulu florilor, unde sa schimbă in grija. Vorbesce necontentu de regin'a sea, Ros'a, si suparaciunile fluturilor amorosi o facu se plângă.

— Mi aducu aminte ca amu iubit unu fluture, murnaura ea cându povestesc acesta' dara a plecatu!

Si atunci ochii sei cei mari albastri visatori, cu pupila dilatata, se umplu de lacrime.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatorești la scol'a confessională gr. or. din Berintia protopresbiteratulu tractului Cetaciei de pétra Kővár) se scrie prin acesta concursu pana la 17 Octobre st. bis. a. c.

Salariul impreunat cu acestu postu este 105 fl. c: cu: quartiru si lemne de incalditu. —

Doritorii de ocupă acestu postu, au si asterne recursele loru instruite in sensu "Statului organicu" documintele receptate subserisului pana la terminulu susu indicatu. —

Carpenisius 16 Septem. 1874.

In contilegere cu comitetulu parochiale.

Ioanu Siovrea

(1-3)

Adm. ppescu.

Concursu.

Pentru ocuparea unei statiuni vacante de profesor la gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu, — prin acesta se scrie concursu pana in 10/22 Octobre a. c. in care d se va face si alegerea de către representanti' a gimnasiala.

Salariul anualu impreunat de acestu postu este 600 fl. v. a. si se solvesce in rate lunare anticipative, incependu din diu'a intrarei in oficiu.

Doritorii de a competă la acestu postu au a dovedi:

1. Ca suntu romani de religiunea gr. or.

2. Cumca au facutu cu succesu bunu cursulu filosoficu si filologicu la vre-o academia din patria seu strainata, seu celu pucinu au depusu esamenu de maturitate si au terminat cu succesu eminentu cursulu de 3 ani la vre-unulu din institutele teologico pedagogice rom. gr. or. din patria.

3. Cum-ca au avutu pana acum'a o purtare morală nepatata.

Pententii si voru adresă petiliunile loru la subsemnatulu in Bradu comit. Zarandului.

Bradu in 20 Septembre 1874.

Comitetulu representantiei

gimnasiale.

Nicol. I. Miheltianu

(1-3)

Protop.

Nr. 9983/civ. — 1874.

Edictu de licitatiune.

Din partea tribunalului regiu in Sabiuu că instantia reale se publica, ca in urm'a cerei comunei Sabielu contra comunei Cacovala spre incassarea pretensiunei de 296 fl. 38 xr. v. a. c. s. c. a. concessu vendiare executiva a mobiletoru comunei Cacovala déjà pumnorate si estimate si anume:

1 a unei mese de scrisu cu stelagie per 5 fl.

2. a unui stelagiu de acte per 4 fl.

3. a unui dulapu inaltu per 3 fl.

4. a unei lade ferecate per 10 fl.

precum si a casei aflatorie in comun'a Cacovala sub Nr. C. 178, Nr. top. 759 si 760 pretiuite cu 4500 fl. si s'a statoritu spre realisarea vendiării acesteia terminulu I pre 7 Novembre 1874 si alu II-lea terminu pre 12 Decembrie 1874, totu-déun'a la 9 ore a. m. in cancelari'a comunale din Cacovala — sub conditiunile urmatore:

1) Fiesce-care licitante are a depune la mān'a comisariului de licitatiune unu vadiu de 10% a pretiului de estimatiune in bani gata.

2) Pretiulu strigării e celu de estimatiune. —

3) Pretiulu cumperării e a se solvi in dōue rate egale de căte 30 dile pre lāngă interese de 6%.

4) Neimplinindu cumperatoriulu acesta conditiune, executoreva va ave dreptulu de a cere relicitatiunea.

Totu deodata se provoca acei creditori ipotecari, cari nu locuiescu in Sabiuu seu in apropierea lui, ca spre representarea loru la divisiunea pretiului, cari locuiescu in Sabiuu si pana la vendiare sa arete numele si locuinta' acestora, caci la din contra voru fi representati prin unu curatoru, ce se va denumi in oficiu. —

In fine se provoca toti acei, car credut a poté probă vre-unu dreptu de proprietate de alta natura seu de prioritate asupr'a bunurilor pumnorate, ca — de si nu au primitu incunosciintare speciale — sa

presenteze incusele loru in terminu de 15 dile dela diu'a ultima a publicării edictului la susunumitulu tribunalu; de ore ce la din continua executiunei si pretendentii voru fi avisati numai la superplusulu pretiului de cumpărare.

Din consiliulu tribunalului regiu că instantia reale.

Sabiuiu in 3 Septembrie 1874.

(2-3)

Edictu.

Ioan'a nascuta Teodoru Comanu legiuia' socia a lui Ioanu Pavelu Ciogu din Fofeldea scaunulu Nocrichiu, carea cu necreditintia a parastitu pre legiuialu ei barbatu de 2 1/2 ani, fără a se scă de loculu petrecerei ei, se provoca prin acesta că in terminu de unu anu si o di sa se infatisiedie inaintea forului matrimoniale subscrisu, caci la din contra procesulu divortialu radicatu asupr'a ei, se va otari si in absentia ei. —

Nocrichiu, 6 Septembrie 1874.

Forulu matrimoniale protopopescu gr. or. alu Nocrichiu — Cincu-mare.

G. M a i e r i u

Adm. ppescu.

La incepitulu anului scolasticu Librari'a subscrisa recomanda urmatorele reunite de invetiamantu :

Map'a Ungariei in limb'a româna edata de Eug. Bordeaux, finu colorata si intinsa pe pâna, cu mappa pentru pasare 8 fl. 35 xr.

Globulu — 8" diametru, in limb'a româna simplu 7 fl.

Globulu cu pedestalu completu 14 fl.

Masin'a de computu „rusescă,” proveindu cu globuri miscatiorie parte negre, parte albe 3 fl 50 xr.

Carta de reliefu pentru o mai buna orientare la instructiunea in geografie in scările poporali, edata in limb'a româna, de profesorul G Schuller cu 4 table 12 fl.

Table de parete (20) cu tipuri colorate, si indreptarii lângă densele edate in limb'a româna de prof. D. Varn'a 4 fl. 50 xr.

Table 12, cu tipariturile animalelor din istoria naturale, finu colorate 6 fl. 50 cr. intinsa pre pândia 8 fl. 66 cr.

1) Cubicu decimetru, descompunibili, in cutia de feru alb 3 fl.

2) Direptarie (linie pentru desemnu) cu capu duplu si siurupu (70 cm. lungu) 75 cr.

Circulu de creta (cu laturi triunghiulare de 43 cent. lungime) 2 fl. 50 cr.

Transportoriu de zincu (31 c. diam.) 1 fl.

Nivela cu perpendicularu (39 c. latu 40 c. naltu) 50 cr.

Bopp. C. Prof. Table de parete pentru fizica pentru instructiunea fisicală intuitiva 4 fl. 32 xr.

La acesta testulu sub titululu: Intrebuintările poterilor naturali in folosulu comunu pentru scola si studiu propriu 4 xr.

3) Un'a consemnare de mai multe reunite de invetiamantu va apară in decursulu septamânei viitorie, care se va tramite celor ce o dorescu gratis.

Acei ce cumpera deodata 12 bucăti din un'a si accea-si specie, capeta unu scadimentu de 5%.

Mai departe recomenda totu acesta Tipografia portretulu binenimeritul alu Escentientie Sele bar. Andreiu Siagun'a si procura cărti de scol'e si alte cărti, promptu, eftinu si curendu.

Franz Michaelis,

librariu in Sabiuu (piat'a mica Nr. 12.)